

Inoussese saarkond koosneb mitmest saarest. Neist suurim on Oinussa (14 ruutkilomeetrit). Vahetult Oinussa ranniku vastas asub teine Inoussese saarkonna saar Egnoussa. See on imekaunis, pisikene saar, mille rannikult silmitsesdes näete te Chiost. Egnoussa on saanud oma nime seal asuvate veiniistanduste järgi - Oinos = vein. Teiste legendide kohaselt tuleb see nimi sõnast agnos (taim, mis kasvab sellel saarel) või saare teine nimi Aegnoussa, mis tuleb Kardmalia karjaste käest, kes 18. sajandil oma kitsedega sinna kolisid - aega = kits.

1821. aasta revolutsiooni ajal põgenesid saare asunikud igale poole mööda Kreekat laiali ning ei naasnud enne 1827. aastat. Sellele vaatamata ei muutunud nende elu naastes kergemaks, maksud, mida elanikud pidid Türgi okupantidele maksma olid neile liiga koormavaks, niisiis läksid mehed merele, et raha teenida, see kajastub ka tänapäeva Enoussas. Umbes 800 Enoussase elaniku põhitegevuseks on siiani laevandus. Kusjuures, mõned tähtsaimad Kreeka laevakompaniide omanikud on sündinud sellel saarel. Nende samade juhtide peakontorid asuvad nüüd Londonis ja New Yorkis. Suve ajal võib saarel näha mitmeid jahte ja paate, mis enamasti neile saare elanikele, kes on kolinud välismaale ning käivad siin vaid suvitamas.

Küla on asustatud künka jalamile. Kaunid, tuulised tänavad viivad Zepaga rannikule, saare sadamesse, mis on ühtlasi kohaliku elu keskuseks. See on kaunis koht, täis ehitatud Egeuse saarte arhitekturile omaseid villasid. Traditsioonilised majad plaaditud katustega, kohaliku elanikkonna au ja uhkus, ümbritsevad Aghio Nikolaose kirikut, mis asub selle saare asula keskmes.

Oinoussese ajalugu

Selle saarkonna nimi on antiikne. Pikka aega on see olnud asustamata saar, mis kuulus Chiose elanikkonnale. Ajalooliselt on tõestatud, et 540 e.m.a suundus Fokaiase hõim Aasia rannikult Oinoussesele. Nad olid sunnitud oma alalt lahkuma, kuna pärslased vallutasid nende ala. Seetõttu küsisid nad Chiose elanike käest, kas nad on nõus müüma selle saare neile, Chiose rahvas aga keeldus, kuna nad olid mures, et see võib neile nii väikese distandtsi tõttu

ohtlikuks osutada. Nii pidid fokealased kolima kaugele Korsikale.

Saar jäi kuni 10. sajandini asustamata, kuni saabusid karjalised Kardamylast. 1821. aastal põgenesid nad revolutsiooni tõttu Androsse ja Eviale Peloponnesel. Saar asus liiga Istanbuli lähedal ning uudised sealt levisid väga kiiresti. 1. mail saabus uudis, et revolutsioon oli alanud, Zar Alexandrose, Alexandros Ypsilanti initsiatiivil.

Selle tulemuseks plaanis sultan Mahmud religioosse sõja, eesmärgiga eemaldada kristlus. Kuid Ottomani impeeriumi kõrgeim religioosne pea, Ulseih-Islam Hadsi Halil keelas selle ära. Samal ajal allkirjastasid 49 suurimat maaomanikku dokumendi milles nad eitavad revolutsiooni. 23. märtsil avaldati kirikutes sultani amnestia, tingimusel, et nad langetavad relvad ning, et Alexandros Ypsilanti sõlmib lepingu ortodoksliku kirikuga. Leping sõlmiti lootuses, et see päästab linnades olevad kreeklased. Sellele vaatamata alustasid türklased 24. märtsil lahinguga.

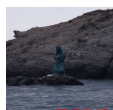
Patriarhi mõrv

Georgios Angelopoulos sündis aastal 1749 Dimitsanas. 1775. aastal nimetati ta Chiosel ning 1785. aastal Izmiris Grigorise nimeliseks kirikuõpetajaks. Ta oli 48 aastat vana, kui ta valiti 1797. aastal Grigorios V nimeliseks patriarhiks. Silmapilkselt sai temast religioosse sentimentaliteedi stimuleerija, ta avaldas sõnaraamatu "Kreeka keele almanahh".

See kõik avadas türklastes ebausaldust, niisiis saadeti Grigorios V Aghio Termi eksiili. 1806. ja 1808. aastatel pühitseti ta uuesti patriarhiks. Ta jäi kümneks aastaks Aghio Termi ning sealt "Friendly Companysse" ja naasis oma juurte juurde aastal 1818.

31. märtsil läksid asjad väga hulluks, kuna uudised levisid Istanbulini. Sultan uskus, et patriarh on teda alt vedanud. Niisiis saatis ta hordides türklasi tänavale, et tappa kõik kreeklased, keda nad kohtavad. 4. aprillil 1821 aresteeris ta Konstantinos Mourouzi, Suure väravate Valitseja, mille peale ta kuulis palju "Sultan on ebaõiglane" hüüdeid.

Selle peale hukati ta. Kohe pärast seda toimus ka tema venna, Nikolaos Mourouzi, laevade valitseja, hukkamine. Järgmiste nädalate jooksul hukati lugematul arvul kreeklasi. Linnast väljumine oli keelatud. Lihavõtete ajal külastas Staurakis Aristarhis Grigoriost, et talle teatada, et ta on saadetud, kolmas kord, eksiili.

Grigorios tuli välja tänavae, kus teda ootasid juba 50 türklast, et teda sadamasse juhatada. Sealt viidi ta otsejoones vangi. Ometi pühitses patriarh lihavõtteid, nii et türklased otsustasid ta hukata. Ta poodi üles tema enda kongis ning jäeti sinna kolmeks päevaks.

Kolmeteistkümnendal kuupäeval visati ta laip merre, kaladele toiduks. Kuid see tuli taas pinnale. Kolm päeva hiljem leidsid, Kreeka meremehed, kes purjetasid vene lipu all. Nad

tõmbasid ta veest välja ja transportisid Odessasse, et ta saaks rahus puhata.

Tsaar Alexandros premeeris meremehi. Patriarhile korraldati suurejoonelised matused 17. juunil 1821 a. Kuuskümmend aastat hiljem, aastal 1871, maeti tema jäänused ümber Ateenasse, linna temlisse. 10. aprillil 1921. aastal, sada aastat peale tema surma nimetas kirik ta pühakuks.

Ometi ei jäänud türklaste poolt kättemaks tulemata.

Ulseih--Islami veresaun

Uudised, sellest, et kõrgeim ortodoksliku kiriku pea on surnud, levisid väga kiirelt ning vabastasid sõdurites kättemaksu tunde. Aprillis jõudis Kreeka laevavägi Daskalopetra lähedale. Kuu lõpuks tulid türklased, et transportida moslemite pilgrimid Mekasse.

Üks neist laevadest püüti kinni ning reisijad toodi rannikule. Teine laev tabati Oinoussese lähedalt. Sellel laeval oli Hatzi Halil, kes eitas kristlaste veresauna. Hatzi Halil leiti laevalt oma haaremi ja ilusa 15 aastase tüdrukuga.

Tal oli endaga kaasas hinnalised kingitused Mohmed Alile, suveniirid Egiptusest ning mitmed muud objektid, mida viia Mekasse.

Meremehed tundsid ta ära.. Nad eitasid fakti, et ta oli olnud nendega aus. Ainus asi, mida nad teadsid oli see, et ortodoksliku kiriku kõrgeim liider oli ebainimlikult ärakasutatud moslemi naiste poolt. Nii, et nad otsustasid ta hukata, samuti kõik teised türklased, kaasaarvatud naised. Meremehed jagasid varanduse omavahel ning lasid laevad põhja, et neid mitte omavahel jagada.

Veresaun sai tähtsaks osaks Ottomani impeeriumi ajal.

Nad vajasid aastaid, et veenda eurooplasi, et see kõik juhtus vastutasuks patriarhi mõrvale. Samal aastal naassis need inimesed, kes olid Oinousseselt lahkunud, naasesid saarele. 1912. aastal liideti saar Kreeka territooriumiga. Kreeka riik rajas sinna politseiyaoskonna ja tolli, samuti kohaliku kooli.